

Rapport vedr. Tandlægebladets faglig-videnskabelige sektion 2002

Redaktionen modtog i 2002 77 faglig-videnskabelige bidrag i form af artikler, referater, korrespondancer mv. samt 59 boganmeldelser

Ib Sewerin

Tandlægebladets faglig-videnskabelige sektion har i 2002, som det har været tilfældet i de senere år, været opdelt i to hovedafsnit.

Det første afsnit («Faglige artikler») omfatter egentlig fagvidenskabelige arbejder, dvs. artikler som er baseret på videnskabelige principper og som bygger på dokumentation. De fordeler sig i tre grupper:

1. Originalartikler, der omhandler fx eksperimentelle, epidemiologiske, eller pro- og retrospektive undersøgelser. De er opbygget med beskrivelse af materiale og metoder, efterfulgt af resultopgørelser, evt. statistisk bearbejdning, diskussion og konklusioner, og de rummer henvisninger til tidligere undersøgelser og arbejder i form af en litteraturliste.
2. Kasuistikker, som omfatter beskrivelser af sygdomsbilleder, patientforløb og behandlinger samt diskussion og referencer til tidligere beskrivelser.
3. Oversigtsartikler, der rummer en fyldig og kritisk afvejet litteraturgennemgang vedr. et emne.

Det andet afsnit («Faglig orientering») rummer faglige artikler af mindre formel art, hvor der stilles færre krav til dokumentation og videnskabelig form. Dette afsnit rummer desuden en række rubrikker af orienterende art, fx »Mødereferater«, »Spørg Tandlægebladet« og »Referater af doktor- og ph.d.-afhandlinger. I rubrikken »Korrespondancer« optages indlæg i form af spørgsmål og kommentarer til faglig-videnskabelige artikler (mens spørgsmål og kommentarer vedr. fagpolitiske spørgsmål henhører under DTF-afsnittet »Debat«).

Et sidste og betydningsfuldt element i den faglige orientering er boganmeldelserne, gennem hvilke kollegerne løbende holdes orienteret om strømninger og innovationer inden for det odontologiske fagområde.

Tilgangen af fagligt stof i 2002

Tandlægebladet har i 2002 haft en stabil tilgang af fagligt stof.

Forfatterne er overvejende ansatte på tandlægeskolerne og i børne-, hospitals- og amtstandplejen. Tilgangen afspejler forfatternes interesse for at viderebringe viden til danske kolleger gennem *Tandlægebladet*.

Faglige artikler

I 2002 modtoges 41 faglig-videnskabelige manuskripter, hvoraf ét afvistes (Tabel 1).

I løbet af året publiceredes i alt 62 artikler, hvoraf 36 var ventende fra 2001 (Tabel 2). Ved årsskiftet ventede ét manuskript indleveret i 2001 og 14 manuskripter indleveret i 2002 på publikation i 2003.

Tabel 1. Antal manuskripter indsendt til Tandlægebladets faglig-videnskabelige sektion i 2002 fordelt efter emneområde og efter manuskripternes status ultimo 2002. De tilsvarende tal for 2001 er anført i parentes.

	Indsendt	Publiceret	Afvist/ trukket tilbage	Ventende
<i>Faglige artikler</i>	41 (51)	26 (14)	1 (0)	14 (37)
<i>Faglig orientering</i>				
Autoreferater af doktor-, MPH- og ph.d.-afhandlinger	5 (3)	5 (3)	0 (0)	0 (0)
Forskningsnyt	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Fra Redaktionen	1 (1)	1 (1)	0 (0)	0 (0)
Fra tandlægeskolerne	1 (0)	1 (0)	0 (0)	0 (0)
Fra tidsskriftlitteraturen	0 (2)	0 (2)	0 (0)	0 (0)
Klinisk odontologi	0 (1)	0 (0)	0 (1)	0 (0)
Kommentarer	2 (2)	1 (2)	0 (0)	1 (0)
Korrespondancer	10 (6)	10 (6)	0 (0)	0 (0)
Lægemiddelnýt	2 (0)	2 (0)	0 (0)	0 (0)
NIOM-nyt	0 (4)	0 (0)	0 (0)	0 (4)
Orientering	5 (11)	2 (8)	0 (0)	3 (3)
Referater fra faglige møder	5 (9)	5 (6)	0 (1)	0 (3)
Spørg Tandlægebladet	5 (0)	4 (0)	0 (0)	1 (0)
I alt	77 (90)	57 (42)	1 (1)	19 (47)

Der publiceredes i 2002 11 faglige artikler mere end i 2001 (Tabel 2), hvilket især kan tilskrives at temanumrene om »Antibiotica« var ekstra omfangsrige og indeholdt 17 artikler om emnet.

Faglig orientering

Til sektionen »Faglig orientering« modtoges i 2002 36 manuskripter (Tabel 1). Fra 2001 var 10 manuskripter ventende. Det samlede antal publicerede manuskripter i 2002 androg 41, og ved årsskiftet ventede fem indlæg på publikation i 2003.

Boganmeldelser

Redaktionen betragter boganmeldelserne som en vigtig kilde til orientering af tandlægerne om den faglige udvikling. Som i *Pindborgs* tid som redaktør inkluderes lejlighedsvis anmeldelser af bredere kulturel og sproglig art. Boganmeldelserne skrives på opfordring af redaktionen, og anmeldelser uden opfordring kræver forudgående aftale.

I 2002 modtog redaktionen 59 boganmeldelser (Tabel 2). Fra 2001 var 10 anmeldelser ventende. Der publiceredes 54 anmeldelser, og der var således ved årsskiftet 15 manuskripter ventende på publikation i 2003.

Temanumre

I lighed med tidligere år blev der i 2002 udgivet flere temanumre.

Nordiske temanumre

Nr. 1 og 2 indgik i serien af fællesnordiske temanumre og omhandlede emnet »Antibiotica«. De omfattede i alt 17 artikler. Hvervet som redaktionel koordinator går på omgang

mellem de nordiske tidsskriftredaktører, og temanumrene om »Antibiotica« koordineredes af *Tandläkartidningens* faglig-videnskabelige redaktør, docent *Sven-Erik Hamp*.

Nationale temanumre

Årgang 2002 omfattede to nationale temanumre: »Virus og mundhulen«, der havde lektor, speciallæge, specialtandlæge, dr.med., ph.d. *Henning Lindeberg*, fra tandlægeskolen i Århus, som koordinator, og som rummede fem artikler, og et temanummer om tand-, mund- og kæbekirurgi i anledning af Dansk Selskab for Tand-, Mund- og Kæbekirurgis 50-års-jubilæum«. Dette omfattede otte artikler og koordineredes af selskabets formand, overtandlæge, dr.odont. *Morten Schiødt*.

Konsulenter

Alle faglig-videnskabelige artikler på dansk afsluttes med et engelsk resumé, ligesom figurtekster forsynes med engelske undertekster. I lighed med tidligere år har *Lisa Wermus*, Fa. Medialog, i 2002 fungeret som engelsksproglig konsulent og korrekturlæser.

Faglige artikler som rummer statistiske beregninger og problemstillinger, underkastes en fagkyndig vurdering. Lektor, ph.d., cand.stat. *Helle Holst*, Danmarks Tekniske Universitet, har i lighed med tidligere år fungeret som statistisk konsulent i 2002.

Artikler der vedrører emner som ligger uden for fagredaktionens kompetenceområde, sendes til udtalelse hos fagkyndige konsulenter. Spørgsmål der indsendes til rubrikken »Spørg Tandlægebladet«, sendes til besvarelse af fagkyndige kolleger.

Redaktionen ønsker at takke alle som i årets løb på denne vis har ydet faglig bistand.

Ophavsret og sekundære publikationer

Tandlægebladet følger de internationale regler for publikation af videnskabelige artikler (Vancouver-reglerne). Det er et grundprincip at forfattere ikke kan publicere samme artikel i flere videnskabelige tidsskrifter. Alle artikler der publiceres i *Tandlægebladet*, er derfor, som i andre seriøse videnskabelige tidsskrifter, originale arbejder. Det publicerende tidsskrift har ophavsretten.

Som en særregel kan artikler der er publiceret i internationale tidsskrifter, efter aftale mellem redaktionerne publiceres som *sekundære publikationer* i nationale tidsskrifter. Det sker derfor jævnligt at egnede artikler, som er publiceret på engelsk i internationale tidsskrifter, publiceres på dansk i *Tandlægebladet*. I sådanne tilfælde vil det altid af en fodnote fremgå at artiklen er baseret på en tidligere publiceret artikel, og i hvilket tidsskrift publikationen er sket.

Tabel 2. Fordelingen af modtagne, afviste og publicerede manuskripter og boganmeldelser i 2002 samt af ventende manuskripter og boganmeldelser fra 2001 og til 2003. De tilsvarende tal for 2001 er anført i parentes.

	Faglige artikler	Faglig orientering	Bog-anmeldelser
Modtaget i 2002	41 (51)	36 (39)	59 (54)
Ventende til 2003	14 (37)	5 (10)	15 (9)
Afvist	1 (0)	0 (1)	0 (0)
Publiceret fra 2002	26 (14)	31 (28)	44 (45)
Ventende fra 2001	36 (37)	10 (11)	10 (25)
Publiceret i alt i 2002	62 (51)	41 (39)	54 (70)